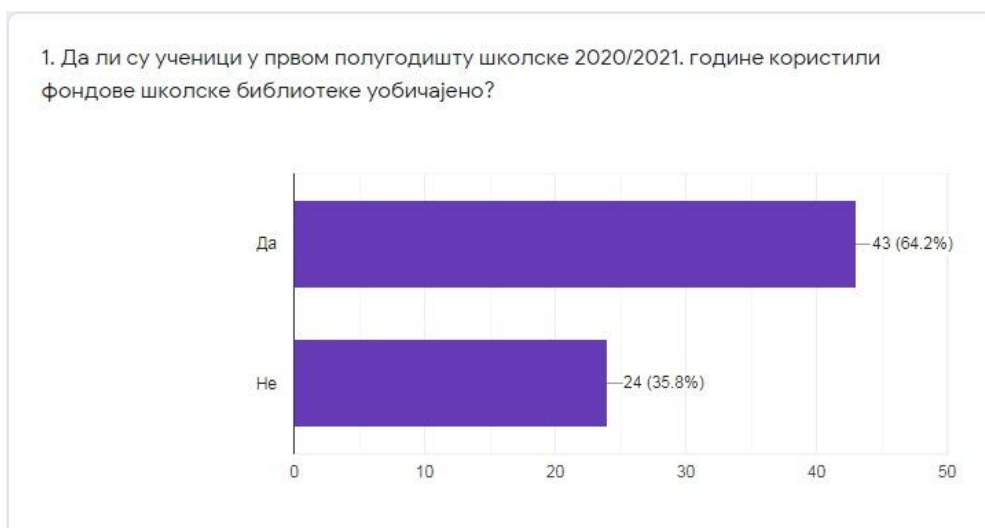

Резултати спроведене анкете о раду школских библиотекара током пандемије у школској 2020/2021. години

Током фебруара школским библиотекарима у Србији била је доступна анкета о раду школских библиотекара током пандемије у школској 2020/2021. години. Циљ анкете био је да проценимо како су измењени услови рада у образовно-васпитним установама утицали на рад школских библиотекара и стање у школским библиотекама.

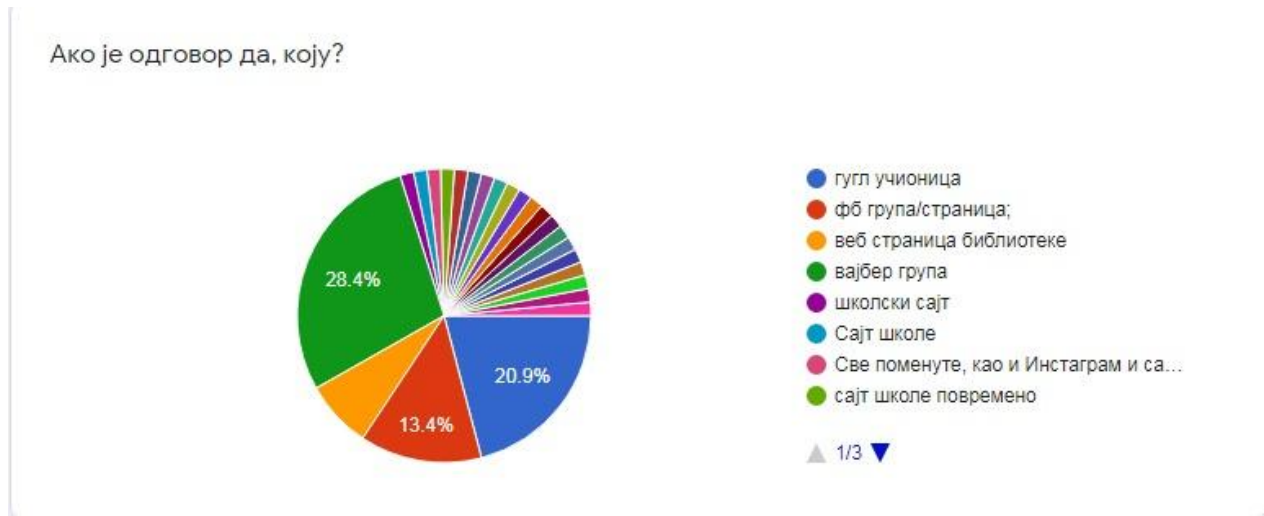
На анкету је од укупног броја одговора највише стигло од школских библиотекара запослених 100 % у школској библиотеци (56,72%) и од колега ангажованих 50-90% на овом радном месту (31,34%). Свега 12, 94 % оних који су попунили анкету ангажовано је са мање од 50% радног времена у школској библиотеци. Половина од укупног броја ради у школској библиотеци више од 10 година.

На питање да ли су ученици у првом полугодшту школске 2020/2021. године користили фондове школске библиотеке уобичајено 64,2% је одговорило да, а 35,8% не, од тога 79,1% испитаника потврдило је да је број корисничких услуга у првом полугодшту школске 2020/2021.године био смањен у односу на претходне године. Као неки од разлога за смањен број корисничких услуга, наведени су епидемиолошка ситуација, чињеница да су млађи разреди присутнији у школи док старији разреди наставу похађају у великом броју школа сваки други дан или сваке друге седмице ако је у питању средња школа.

Библиотекари су у великом броју били ангажовани на другим пословима у школи током пандемије (58,2 %): набавка и расподела уџбеника, испомоћ у продуженом боравку, редовне замене у настави...

Чак 82,1 % од укупног броја анкетираних навели су да су током пандемије користили неку платформу/апликацију за комуникацију са корисницима, многи од њих и више апликација и платформи упоредо.

Многе школе у Србији су се определиле за коришћење гугл платформе за онлајн учење па су стога запослени у школама креирали гугл учионице за све наставне предмете, разреде и одељења. Библиотекари нису имали ту обавезу али се 40,3% испитаника изјаснило да користе а 17,9 % да планирају да оформе гугл учионицу школске библиотеке.

Измењени услови у којима се одвија образовно-васпитни процес у текућој школској години утицали су и на многобројне активности које школски библиотекари у редовним условима рада обављају. Према одговорима које смо добили на питање о садржајима које су библиотекари остваривали са ученицима 46,3 % библиотекара остварује само уску делатност у вези са препоруком и избором литературе и друге грађе потребне у образовно-васпитном процесу. Свега 16,4 % библиотекара успева да у тренутним околностима, у реалном и виртуалном простору и времену, оствари све активности које подстичу развој критичког и логичког мишљења и целокупан развој личности. Више од половине библиотекара успело је да у протеклом периоду организује часове (радионице) са групама ученика у школској библиотеци.

6. Које садржаје сте успевали да остварите са ученицима ?

Ако посматрамо области рада библиотекара, прописане Правилником о програму свих облика рада стручних сарадника, библиотекари 47,8 % свог радног времена посвећују раду са ученицима, а потом 13,4% вођењу документације, припреми за рад и стручном усавршавању. Недовољно развијенија област рада је сарадња са родитељима. Унапређење ове области могло би да допринесе развоју читалачких навика код деце јер су родитељи неизоставна карика у образовно-васпитном процесу. Многи библиотекари суочени са измењеним условима и новим изазовима увели су новине у рад и комуникацију са ученицима и наставницима, а 47,8% њих је спремно да промене трајно сачува у свакодневном раду.

7. Коју област рада библиотекара сте највише обухватили у свом раду током пандемије?

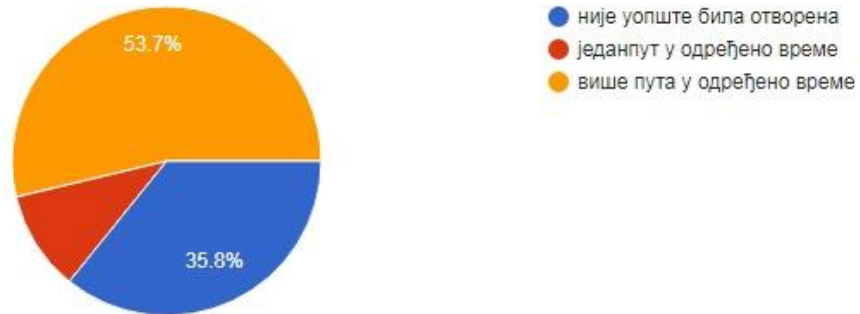

За набавку библиотеке грађе 41,8% школа није издвајало додатна средства већ се набавка свела на публикације и средства ограничена пројектом за богаћење књижног фонда школских библиотека Министарства просвете, науке и технолошког развоја. Из добијених одговора школских библиотекара може се закључити и да је саветодавну или другу врсту помоћи од Матичне библиотеке тражило 35,8% библиотекара, док 40,3 % њих сматра да им није била потребна помоћ током трајања пандемије. С друге стране одговори анкетираних показују да школски библиотекари најрадије искуства размењују међусобно (91 %).

Више од половине анкетираних библиотекара (55,2%) у протеклој години усавршавало се, формално или неформално, на пољу библиотекарства (актуелне онлајн конференције, семинари, вебинари), а чак 94% анкетираних континуирано унапређује своја знања и вештине у области библиотекарства кроз праћење актуелности, стручне литературе, чланака, књига, сајтова библиотека. Активности и актуелности Друштва школских библиотекара Србије на друштвеним мрежама и сајту прати редовно 59,7%, а повремено 31,3% анкетираних библиотекара.

У текућој школској години, док се школски час траје 30 минута, радно време за 58,2% анкетираних школских библиотекара је 6 сати дневно, за 28,4% краће од 6 сати, а за 13,4% дуже од 6 сати. Током потпуне онлајн наставе 53,7% школских библиотека није било отворено за кориснике.

17. Колико пута недељно је школска библиотека била отворена за кориснике током потпуне онлајн наставе?

Из свега наведеног може се закључити да све више школских библиотекара поред традиционалних прати и савремене тенденције и захтеве образовања, облике рада и усавршавања које собом носи савремено друштво и да већ увелико примењује и нове технологије и њима адекватне методе рада у добијању, обради и примени информације, која води развоју вишег нивоа мишљења.

Невена Мартић
школски библиотекар
ОШ „Светозар Марковић“, Краљево